Univerzita Hradec Králové – Pedagogická fakulta
Katedra kulturních a náboženských studií

Hodnocení bakalářské práce

Posudek oponenta práce

Jméno autora: Ondřej Mařík

Název práce: Recepce Vatikánu za druhé světové války v politickém tisku třetí Československé republiky

Oponent práce: Mgr. Petr Macek, Ph.D.

Téma a cíl práce: Bakalářská práce se zabývá recepcí dějin Vatikánu za druhé světové války na stránkách politického tisku hlavních politických stran třetí Československé republiky. Práce je uvedena stručnou biografií papeže Pia XII., jádro práce představuje analýza jednotlivých periodik a komparace jejich výkladu válečných vatikánských dějin.

Zaměření práce: Pius XII., druhá světová válka, holokaust, Československo 1945-1948, tištěná média.

Jazyková a stylistická úroveň práce: Práce je po jazykové stránce psána na velmi dobré úrovni, bez zásadnějších gramatických chyb a překlepů, autor prokazuje dobré zvládnutí akademického stylu psaní. Zejména v úvodu, ve více reflexivních a interpretačních pasážích, bych doporučoval zjednodušení větné skladby a celkového vyjadřování – prospělo by větší zřejmosti a jasnosti autorových argumentů.

Rozsah práce: Rozsah práce odpovídá požadavkům na bakalářské práce, práce je v celkovém rozsahu 51 stran.

Použitá literatura: Práce vychází z vlastního autorova výzkumu pramenné základny. Závěrečný seznam zdrojů odkazu na reprezentativní a komplexní výběr pramenů pokrývající periodika vybraných politických stran v období 1945-1948. Sekundární zdroje odkazují na 36 položek, vesměs se jedná o relevantní a aktuální historické práce, autor vhodně kombinuje literaturu věnovanou přímo vatikánským dějinám s literaturou věnovanou politické a mediální historii Československa v daném období. V seznamu postrádám pouze díla, která by usilovala o propojení historického bádání s teologickou interpretací. Pro dané období jsou důležité především práce Vojtěcha Novotného věnované klíčové postavě Adolfa Kajpra. Z obecné historické literatury lze také doporučit antologii editora Milana Drápaly *Na ztracené vartě Západu*, která obsahuje zasvěcenou a

inspirativní úvodní studii, která se do jisté míry protíná s tématem bakalářské práce; případně knihu *The Struggle for the Soul of the Nation: Czech Culture and the Rise of Communism* autora Bradleye F. Abramse.

Formální stránka práce: Práce obsahuje všechny potřebné formální náležitosti. Trochu rušivé působí na několika místech nadpisy hlavních kapitol na konci stránek, patrně se jedná o posun vzniklý při formátování finální podoby práce. Standardní myslím není ani způsob uvádění zkrácených odkazů v poznámkách pod čarou, obvykle obsahují alespoň zkrácený název díla, a naopak neuvádějí rok vydání (použitý způsob více odpovídá harvardskému stylu citace).

Celkové hodnocení a kritické poznámky: Předkládaná bakalářská práce je solidním zpracováním vybraného tématu a prokazuje autorovu zběhlost v historickém způsobu práce. Autor si za své téma zvolil recepci vatikánský dějin a postavy Pia XII. v poválečném Československu, konkrétně na stránkách deníků hlavních politických stran. Můžeme konstatovat, že vytyčené téma a cíl se mu podařilo naplnit a zpracovat dobře strukturovanou a soudržnou bakalářskou práci.

Na textu hodnotím kladně především autorovo seznámení s daným tématem, které vyplývá i z jeho předcházejícího studia. Zběhlost v historiografii dokládá i poučené představení pramenné základy a přehled dosavadního bádání v úvodní části práce.

Práce dále pokračuje standardním způsobem. Po představení historického kontextu a působení papeže Pia XII. v období druhé světové války, pokračuje vylíčením vztahu mezi třetí Československou republikou a je uzavřena vlastním výzkumem autora zaměřeným na analýzu jednotlivých politických periodik.

Spíše než k samotnému obsahu práce mám jistou výhradu k celkové struktuře textu, respektive k rozsahu jednotlivých témat pojatých do bakalářské práce. Domnívám se, že v tak stručném textu, jakým je bakalářské práce, by bylo vhodné věnovat více prostoru zevrubnější analýze konkrétního zvoleného tématu, v tomto případě analýze jednotlivých vybraných médií. V podstatě třetina textu je věnována připomenutí více méně známé historické faktografie z dějin Vatikánu a vzájemných československo-vatikánských vztahů. Jevilo by se mi jako účelnější podat hlubší sondu do práce jednotlivých periodik, jejich hodnotových východisek (zde by mohl být vhodný prostor i pro teologickou reflexi), případně představit profil klíčových osobností (za připomenutí by stála např. osobnost Pavla Tigrida, šéfredaktora Obzorů, který v textu není zmiňován).

Oceňuji naopak pátou kapitolu práce věnovanou komparaci vztahů mezi jednotlivými deníky. Domnívám se, že tato kapitola nabízí zajímavý a komplexní pohled na dané téma. Poslední připomínka se týká ukotvení práce v rámci studijního programu Náboženská výchova: celý text vychází výhradně z historiografické metody odborné práce. Myslím, že by nebylo na škodu se právě v rámci tohoto studijního programu pokusit alespoň do míry, do jaké je to možné, i o teologickou reflexi a interpretaci probíraného tématu.

Výsledné hodnocení: Předkládaná bakalářská práce splňuje všechny nároky na závěrečné akademické práce a dokazuje autorovu schopnost vytvořit ucelený akademický text založený na studiu odborné literatury a vlastním pramenném výzkumu.

Otázky oponenta práce:

- Jaké možnosti teologické reflexe nabízí téma bakalářské práce? Jaké autory a interpretační přístupy by pro ni bylo možné použít?

Datum: 13. 12. 2024 Mgr. Petr Macek, Ph.D.